

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-281

6.4.2020

Fremtind Forsikring AS (Tidligere SpareBank 1 Skadeforsikring AS)

Motorvogn

Avkortning grunnet overskredet kjørelengde – fal. §§ 4-7, 8-5 og § 8-6.

Selskapet avkortet sikredes erstatning etter en bilskade med ca. 28 % under henvisning til overskredet avtalt kjørelengde. Forsikringsavtalen ble tegnet gjennom en rådgiver i 2015. I den forbindelse sendte sikrede en e-post til rådgiveren, hvor han oppga en årlig kjørelengde på 35 000–40 000 km. Rådgiveren registrerte imidlertid en årlig kjørelengde på 16 000 km. Dette tallet fremgikk også av forsikringsbeviset som sikrede fikk utstedt i forbindelse med tegningen og i de senere forsikringsbevis frem til 2018. Spørsmål om selskapet har rett til å avkorte erstatningen, samt om sikredes klage til FinKN er for sent fremsatt fordi den ble sendt inn ett år etter at saken var behandlet i selskapets interne klageorgan. Nemnda kom til at klagen ikke var for sent fremsatt, men at selskapet kunne avkorte erstatningen som følge av overskredet kjørelengde.

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmål om selskapet kan avkorte sikredes erstatning for skade på forsikret bil pga. overskredet kjørelengde, herunder om sikrede har klaget saken inn for Finansklagenemnda i tide, jfr. fal. §§ 8-5 og 8-6.

Sikrede tegnet bilforsikring hos selskapet gjennom en forsikringsrådgiver den 23.10.15. Han sendte e-post til rådgiveren med opplysning om han kjørte ca. 35 000–40 000 km årlig. Rådgiveren registrerte imidlertid en årlig kjørelengde på kun 16 000 km.

Partene avtalte et møte den 23.10.15 hvor forsikringsavtalen ble gjennomgått. Den 24.10.15 sendte selskapet ut forsikringsbevis og vilkår til sikrede.

Ifølge forsikringsbeviset ble det avtalt en årlig kjørelengde på 16 000 km. I forsikringsbeviset er det videre angitt:

Km.stand: 237 985 km avlest 21.10.2015.

Km.stand kan ikke overstige 286 000 km før 21.10.2018.

Tilsvarende tekst finnes i de senere forsikringsbevis som sikrede fikk tilsendt ved hver fornyelse til og med perioden 24.8.17–24.8.18.

Forsikringsvilkårenes pkt. 3.12.1 har følgende bestemmelse om kjørelengde:

Hvis avtalt årlig kjørelengde overskrides, og det ikke gis melding om dette, vil erstatningen bli forholdsmessig redusert, jf. forsikringsavtaleloven § 4-7. Hvis overskridelse konstateres, anses denne i sin helhet å ha funnet sted i inneværende forsikringsår, med mindre annet dokumenteres. Utbetalt erstatning kan kreves tilbake fra forsikringstaker, begrenset til 3 ganger årspremien som skulle vært betalt for forsikringen uten bonus.

Sikrede meldte om skade på bilen den 2.8.18. Selskapet informerte om at han ville få erstattet skadene på bilen i henhold til forsikringsvilkårene, forutsatt at avtalt kjørelengde ikke var overskredet.

Selskapet mottok skadetakst den 22.8.18. Taksten viste at kilometerstanden var 355 724. Skaden var taksert til kr 71 535. Selskapet skrev til sikrede den 27.8.18 og spurte om kilometerstanden som fremgikk av takstrapporten var korrekt. I brev av samme dato opplyste selskapet om at sikrede hadde betalt for en årlig kjørelengde på 16 000 km, og at erstatningen derfor ville bli redusert med kr 30 760. Avkortningen var basert på forholdstallet mellom premie for 16 000 km og premie for korrekt kjørelengde på 40 000 km, som utgjorde 43 %.

Sikrede klaget på selskapets avgjørelse.

Selskapet var i kontakt med rådgiveren som forsikringen ble tegnet gjennom. Rådgiveren sendte følgende e-post til sikrede:

Ser at tilbudet fra oss hele tiden har ligget på 16 000 km i året. I dokumentasjon fra tidligere selskap hadde du fri kjørelengde der. I tilbudet vi gikk gjennom sammen i oktober 2015, er det inngått en avtale på 16 000 km i året.

Jeg har ikke lenger notatene fra dette møtet, da det er såpass lenge siden. Tilbudet som ble sendt ut til deg var på 16 000 km i året og da er det rimelig å anta at det er det vi ble enige om i møtet vi hadde 23.10.2015. Det er også det tilbudet du har akseptert og har hatt hele tiden siden den gang.

Selskapet fastholdt sitt standpunkt om avkortning, men besluttet å redusere den til kr 20 000.

Sikrede klaget saken inn til selskapets interne klageorgan, "Klageservice". Klageservice vurderte saken på nytt og opprettholdt selskapets avgjørelse i brev datert 8.10.18. I siste avsnitt i brevet fremgikk følgende:

Din klage til SpareBank 1 Klageservice var fristavbrytende i henhold til forsikringsavtaleloven § 8-5, andre ledd. Fristavbrytelsen har virkning i ett år fra saken avsluttes i SpareBank 1 Klageservice. Saken anses som avsluttet 08.10.2018. For at kravet ikke skal bortfalle gjør vi deg oppmerksom på at det må tas nye fristavbrytende skritt innen 1 år fra denne dato, jf. foreldelsesloven § 22.

Sikrede klaget saken inn for Finansklagenemnda den 16.10.19.

Sikrede avviser at selskapet har rett til å avkorte erstatningen. Sikrede inngikk avtalen gjennom en forsikringsrådgiver og stolte på at rådgiveren forholdt seg til avtalt kjørelengde. Da sikrede fikk tilsendt avtalen, ble denne signert uten at han gjennomgikk alle punkter. Han oppdaget derfor ikke at rådgiveren hadde skrevet inn årlig kjørelengde på 16 000 km. Sikrede avviser at klagen til Finansklagenemnda er fremsatt for sent.

Selskapet anfører prinsippalt at sikrede ikke har klaget saken inn for Finansklagenemnda innen ettårsfristen i foreldelsesloven § 22. Siste klagesvar fra klageservice ble sendt til sikrede den 8.10.18. Saken ble først klaget inn til Finansklagenemnda den 16.10.19, over ett år senere.

Subsidiært anfører selskapet at det har rett til å avkorte sikredes erstatning som følge av overskredet kjørelengde. Sikrede har hatt mulighet til å sette seg inn i forsikringsbeviset og burde reklamert dersom kjørelengden i beviset var feil. Det følger av fast praksis fra Finansklagenemnda at forsikringstaker plikter å lese forsikringsbeviset. Den samme dekningen og informasjon om kjørelengden er bekreftet ved flere fornyelser uten at sikrede har reagert. Forsikringsbeviset ble også gjennomgått med sikrede forut tegning. Når sikrede til tross for dette ikke reklamerte hverken ved den første eller senere oversendelse av forsikringsbeviset, må han bære risikoen dersom dekningen han fikk ikke stemte overens med det han mener var avtalt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om klagen er for sent fremsatt, og om selskapet kan avkorte i erstatningen fordi angitt kjørelengde er overskredet.

Nemnda ser først på spørsmålet om klagen er for sent fremsatt.

Avslaget fra Klageservice ble sendt sikrede den 8.10.18. I siste avsnitt heter det:

Din klage til SpareBank 1 Klageservice var fristavbrytende i henhold til forsikringsavtaleloven § 8-5, andre ledd. Fristavbrytelsen har virkning i ett år fra saken avsluttes i SpareBank 1 Klageservice. Saken anses som avsluttet 08.10.2018. For at kravet ikke skal bortfalle gjør vi deg oppmerksom på at det må tas nye fristavbrytende skritt innen 1 år fra denne dato, jf. foreldelsesloven § 22.

Iht. fal. § 8-6 foreldes krav om erstatning i utgangspunktet etter tre år. Ettårsfristen i foreldelsesloven § 22 er ikke en egen foreldelsesfrist, men en tilleggsfrist som gir kravstiller rett til en utvidet frist til å gjøre kravet gjeldende mot selskapet (skyldneren), sammenlignet med de alminnelige reglene om fristens lengde. Nemnda kan derfor ikke se at ettårsfristen i avslaget kan hjemles i foreldelsesloven § 22.

Etter fal. § 8-5 annet ledd kan selskapet i melding om avslag gi sikrede beskjed om at han mister retten til erstatning om nemndsbehandling ikke er krevd innen seks måneder. Nemnda forstår bestemmelsen slik at seks månedersfristen kun kan avbrytes én gang. Nemnda forstår videre selskapets klagesvar slik at selskapet erkjenner at fristen kan avbrytes ved klage til Klageservice. Klagefristen er da avbrutt, og nemnda kan ikke se at selskapet har hjemmel til å sette en ny klagefrist på ett år. Det vil da være de alminnelige foreldelsesregler som gjelder etter endt klagebehandling hos selskapet.

Nemnda kan ikke se at selskapet har varslet foreldelse, og klagen er meldt rettidig til Finansklagenemnda.

Spørsmålet er dernest om selskapet har rett til å avkorte erstatningen pga. overskredet kjørelengde.

Sikrede tegnet forsikring for den aktuelle bilen den 23.10.15. Bilens kilometerstand ble angitt til 237 985 km den 21.10.15. Forsikringsrådgiveren registrerte årlig kjørelengde på 16 000 km. Opplysningene er inntatt i det fremlagte forsikringsbeviset.

Det følger av fal. § 4-7 første ledd at;

Selskapet kan ta forbehold om at dets ansvar for forsikringstilfelle skal bli forholdsmessig satt ned dersom premieberegningen uttrykkelig er gjort avhengig av hvordan forsikringsgjenstanden blir brukt, at det er gjennomført visse sikkerhetstiltak e l, og at det er skjedd en endring som betinger høyere premie.

Selskapet har inntatt forbehold om at erstatningen kan reduseres eller falle bort dersom "den avtalte kjørelengde overskrides" i forsikringsbeviset for den aktuelle avtaleperioden.

Videre fremgår det av forsikringsvilkårenes pkt. 3.12.1 at;

Hvis avtalt årlig kjørelengde overskrides, og det ikke gis melding om dette, vil erstatningen bli forholdsmessig redusert, jf. forsikringsavtaleloven § 4-7. Hvis overskridelse konstateres, anses denne i sin helhet å ha funnet sted i inneværende forsikringsår, med mindre annet dokumenteres. Utbetalt erstatning kan kreves tilbake fra forsikringstaker, begrenset til 3 ganger årspremien som skulle vært betalt for forsikringen uten bonus.

Da skaden på bilen ble taksert var kilometerstanden 355 724 km. Dette tilsvarer 40 000 km årlig siden forsikringen ble tegnet. Premieberegningen avhenger av kjørelengden. Dette innebærer at sikrede har betalt premie for en kjørelengde på 16 000 km.

Sikrede anfører at han i sin e-post til selskapet opplyste at han brukte bilen i næring 35 000–40 000 km årlig, og at dette var den kjørelengden han ønsket. Kunderådgiver har forklart at tilbudet hele tiden har vært på 16 000, og at det var dette partene ble enige om. Nemnda har ikke grunnlag for å si hva som ble avtalt mellom partene på møtet. Forsikringsbeviset angir imidlertid en kjørelengde på 16 000, og beviset ble gjennomgått av rådgiver og sikrede på møtet den 23.10.15 forut for tegning og ble deretter sendt til sikrede. Sikrede har plikt til å lese

forsikringsbeviset og reklamere om tilbudet der ikke stemmer med hans dekningsbehov, jf. bl.a. FinKN-2015-189. Samme kjørelengde er også bekreftet ved senere fornyelser uten at sikrede har reagert på dette. Sikrede har dermed betalt premie for 16 000 og må finne seg i avkortning for overskredet kjørelengde etter fal. § 4-7. Selskapet avkortet først erstatningen etter forholdstallet mellom premie for 16 000 km og premie for korrekt kjørelengde på 40 000 km, som er 43 %. Skaden er taksert til kr 71 535. Avkortningen blir derfor kr 30 760. Avkortningen ble deretter redusert til kr 20 000 fordi den i utgangspunktet ble høy. Nemnda har ingen innsigelser til dette.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).